

טיוטת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון מס')
(הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה), התשע"ד-2014 - הסמכת ועדת שרים
לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב)(תיקון מס' __) (הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה), התשע"ד-2014, המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 276 לפקודת העיריות קובע כי ככלל החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תינתן עד ליום 1.7 שלפני שנת הכספים שבעדה מוטל הארנונה.

סעיף 9(ב) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) התשנ"ג-1992 (להלן: "החוק") קובע כי סכום הארנונה הכללית למטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין לאותו מטר רבוע בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור עדכון.

סעיף 7 לחוק קובע כי שיעור העדכון הוא הסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון מדד המחירים לצרכן ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי; שיעור השינוי במדדים האמורים נבחן בהתאם לשינויים שחלו בין חודש מאי שלפני שנת הכספים שבעדה מוטלת הארנונה ביחס לחודש מאי שלפניו. שיעור העדכון נכנס לבסיס תעריף הארנונה לשנים הבאות.

הוספת שיעור העדכון מדי שנה לתעריף הארנונה למטר בחוק, נועדה להבטיח שמירה על ערך היקף הארנונה שהוטלה על ידי הרשות המקומית בשים לב לשינויים שחלו במדדים הרלבנטיים אליה.

בהתאם למצב כיום, תוספת שיעור העדכון היא הוראה שבחובה שאינה בשיקול דעת הרשות המקומית. לאחר בחינת הנושא ומתוך ראיית הצורך במניעת ריכוזיות והגברת שיקול הדעת העצמאי של הרשויות המקומיות האמונות על הכרת צרכיהן, מוצע לאפשר לרשויות מקומיות שאינן מקבלות מענקי איזון את שיקול דעת בכל הנוגע להטלת תוספת שיעור העדכון כולו או חלקו.

לאור המועד בו אנו מצויים, ובכדי לאפשר את השלמת הליכי החקיקה בהקדם האפשרי על מנת שהרשויות יוכלו לפעול בהתאם להצעת החוק עוד לגבי שנת הכספים 2015, מוצע להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לדון בטיטת החוק האמורה ולאשר אותה על דעת הממשלה, ולהגישה מיד לכנסת. כן מוצע בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלבנטי

תקציב

לא רלבנטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – לא התקבלה עמדה עד למועד זה

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד הפנים מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי: 09 אחר

מוגש על ידי שר הפנים

י"ח בתמוז התשע"ד

16 ביולי 2014

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה :

אישור טיוטת חוק חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב)(תיקון מס' ____) (הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה) התשע"ד-2014.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

סעיף 276 לפקודת העיריות קובע כי ככלל החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תינתן עד ליום 1.7 שלפני שנת הכספים שבעדה מוטל הארנונה.

סעיף 9(ב) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) התשנ"ג-1992 (להלן: "החוק") קובע כי סכום הארנונה הכללית למטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין לאותו מטר רבוע בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור עדכון.

סעיף 7 לחוק קובע כי שיעור העדכון הוא הסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון מדד המחירים לצרכן ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי; שיעור השינוי במדדים האמורים נבחן בהתאם לשינויים שחלו בין חודש מאי שלפני שנת הכספים שבעדה מוטלת הארנונה ביחס לחודש מאי שלפניו. שיעור העדכון נכנס לבסיס תעריף הארנונה לשנים הבאות.

הוספת שיעור העדכון מדי שנה לתעריף הארנונה למטר בחוק, נועדה להבטיח שמירה על ערך היקף הארנונה שהוטלה על ידי הרשות המקומית. בשים לב לשינויים שחלו במדדים הרלבנטיים אליה.

בהתאם למצב כיום, תוספת שיעור העדכון היא הוראה שבחובה שאינה בשיקול דעת הרשות המקומית. מטרת הצעת החוק לאפשר לרשויות מקומיות שאינן מקבלות מענקי איזון את שיקול דעת בכל הנוגע להטלת תוספת שיעור העדכון כולו או חלקו.

לאור המועד בו אנו מצויים, ובכדי לאפשר את השלמת הליכי החקיקה בהקדם האפשרי על מנת שהרשויות יוכלו לפעול בהתאם להצעת החוק עוד לגבי שנת הכספים 2015, מוצע להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לדון בטיטוט החוק האמורה ולאשר אותה על דעת הממשלה, ולהגישה מיד לכנסת. כן מוצע בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

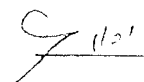
הממשלה מוסמכת להסמיך ועדת שרים לדון ולהכריע על דעת הממשלה וזאת בהתאם לסעיף 41 לתקנון עבודת הממשלה. לפיכך, אין קשיים משפטיים בקבלת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

משרד האוצר – מבלי להתייחס להיבטים המקצועיים, אף שההצעה מעלה שאלות של צדק חלוקתי, אין מניעה לעגן החלטה מעין זו במסגרת חקיקה ראשית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור מכלול האמור לעיל ולאור היותנו מדברים בחקיקה אשר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי) סמך ידו עליה, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

חתימה

היועץ המשפטי
תפקיד

יהודה זמרת
שם

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב)(תיקון מס' __)
(הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה) התשע"ד-2014

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

סעיף 276 לפקודת העיריות קובע כי ככלל החלטת מועצה בדבר הטלת ארנונה כללית תינתן עד ליום 1.7 שלפני שנת הכספים שבעדה מוטל הארנונה.

סעיף 9(ב) לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) התשנ"ג-1992 (להלן: "החוק") קובע כי סכום הארנונה הכללית למטר רבוע שתטיל מועצה על כל אחד מסוגי הנכסים, בכל שנת כספים, יהיה הסכום שהגיע כדין לאותו מטר רבוע בשנת הכספים הקודמת, בלא הנחה כלשהי אם ניתנה, בתוספת שיעור עדכון.

סעיף 7 לחוק קובע כי שיעור העדכון הוא הסכום המתקבל מחיבור של מחצית שיעור עדכון מדד המחירים לצרכן ומחצית שיעור עדכון מדד השכר הציבורי; שיעור השינוי במדדים האמורים נבחן בהתאם לשינויים שחלו בין חודש מאי שלפני שנת הכספים שבעדה מוטלת הארנונה ביחס לחודש מאי שלפניו. שיעור העדכון נכנס לבסיס תעריף הארנונה לשנים הבאות.

הוספת שיעור העדכון מדי שנה לתעריף הארנונה למטר בחוק, נועדה להבטיח שמירה על ערך היקף הארנונה שהוטלה על ידי הרשות המקומית. בשים לב לשינויים שחלו במדדים הרלבנטיים אליה.

בהתאם למצב כיום, תוספת שיעור העדכון היא הוראה שבחובה שאינה בשיקול דעת הרשות המקומית. לאחר בחינת הנושא ומתוך ראיית הצורך במניעת ריכוזיות והגברת שיקול הדעת העצמאי של הרשויות המקומיות האמונות על הכרת צרכיהן, מוצע לאפשר לרשויות מקומיות שאינן מקבלות מענקי איזון את שיקול דעת בכל הנוגע להטלת תוספת שיעור העדכון כולו או חלקו. יובהר, כי רשויות המקבלות מענק איזון יוכלו אף הן לקבל החלטה בדבר אי הוספת שיעור העדכון כאמור, ובלבד שיקבלו אישור שר הפנים ושר האוצר לכך בהתאם להוראות החוק והתקנות שהותקנו לפיו.

ג. עיקרי החוק המוצע

סעיף 1 – מוצע לקבוע כי בעת הטלת הארנונה על ידי הרשות המקומית, תהא רשות מקומית שאינה מקבלת מענק איזון רשאית להחליט שלא להוסיף את שיעור העדכון לשנת הכספים הבאה לתעריף הארנונה, כולו או חלקו, וזאת לגבי כלל סוגי הנכסים באופן זהה. החלטה זו תתאפשר רק כאשר שיעור העדכון יש בו כדי להעלות את סכום הארנונה ולא כאשר יש בו כדי להפחית אותו.

סעיף 2 – היות והחלטת המועצה בדבר הטלת ארנונה לשנת הכספים 2015 היתה צריכה להתקבל עד יום 1.7.14, מוצע לקבוע הוראת שעה לפיה בכל הנוגע לשנת הכספים 2015, תהא מועצת הרשות המקומית רשאית לקבל החלטה, לגבי הפחתת שיעור העדכון בלבד, עד ליום 1.10.14.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק המוצע מתקן את סעיף 9 לחוק.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין

ו. השפעת החוק על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

אין

ז. הערות משרדי הממשלה

משרד הפנים הפיץ ביום ה' בתמוז תשע"ד (3 ביולי 2014) תזכיר חוק הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב)(תיקון מס' __) (הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה) התשע"ד-2014. התקבלה עמדת גורמי המקצוע במשרד האוצר המתנגדים להצעת החוק ולמתן סמכויות לרשויות המקומיות בהתאם למוצע בהצעת החוק.

ח. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי) סמך ידו על הצעת החוק מהבחינה המשפטית.

ט. להלן נוסח החוק המוצע :

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (תיקון מס'...) (הוראות לעניין הטלת שיעור עדכון הארנונה), התשע"ד-2014

- תיקון סעיף 9
1. בחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג-1992¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9(ב) לאחר המילים "ובכפוף לתקנות ולכללים לפי סעיף 8(ב);" יבוא: "מועצת רשות מקומית שאינה מקבלת מענק איזון ממשד הפנים לפי חוק תקציב שנתי, רשאית לקבוע, לגבי שנת כספים מסוימת, כי לסכום הארנונה הכללית שיוטל על ידה, לא יתווסף שיעור העדכון, כולו או חלקו, וזאת לגבי כלל הנכסים בתחומה ובלבד שבאותה שנת כספים, יהיה בשיעור העדכון כדי להעלות את סכום הארנונה ובתנאי שסכום הארנונה שיוטל לא יפחת מהסכום המזערי שקבעו השרים בתקנות לפי סעיף קטן (א);"
2. הוראת שעה
- על אף האמור בכל דין, החלטת מועצה בדבר אי הוספת שיעור העדכון לשנת הכספים 2015, לפי סעיף 9(ב) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, תתקבל לא יאוחר מיום ז' תשרי תשע"ה (1 באוקטובר 2014).

¹ ס"ח התשנ"ג, עמ' 10; התשע"ד, עמ' 414